

APROBAT:
Decizia nr. 03 din 18 decembrie 2020, aprobată de Consiliul de Administrare API

**POLITICA DE PROTECȚIE ÎMPOTRIVA EXPLOATĂRII
ȘI ABUZULUI SEXUAL (PEAS)
a A.O. „Asociația Presei Independente” (API)**

**Chișinău
2020**

Politica de protecție împotriva exploatării și abuzului sexual (PEAS) a A.O. „Asociația Presei Independente” se bazează pe politicile globale ale Organizației Națiunilor Unite (ONU) și pe definițiile standard ale exploatării sexuale și abuzului sexual, aplicabile oricărui sector și oricărui context:

- **„Exploatare sexuală”** reprezintă orice abuz efectiv sau tentativă de abuz de poziție de vulnerabilitate, de diferență de putere sau de încredere, în scopuri sexuale, care include, dar nu se limitează la profit pecuniar, social sau politic de pe urma exploatării sexuale a altei persoane.
- **„Abuz sexual”** reprezintă o intruziune reală sau o amenințare de intruziune fizică de natură sexuală, prin forță sau în condiții inegale și coercitive.

Prezenta Politică stabilește și detaliază standarde PEAS în următoarele domenii:

- **Managementul organizațional și sistemele de gestionare a resurselor umane;**
- **Instruirea obligatorie;**
- **Raportarea;**
- **Asistență și referiri;**
- **Investigații**

Standardul 2. Managementul organizațional și sistemele de gestionare a resurselor umane

Consultanții și partenerii, din momentul stabilirii parteneriatelor cu Asociația Presei Independente (API), sunt informați cu privire la PEAS și responsabilitățile care le revin, în conformitate cu prezenta politică. Prevederile inserate în PEAS sunt aduse la cunoștința persoanelor terțe cu care interacționează API la momentul angajării și pe întreaga durată a colaborării, la necesitate.

Contractele elaborate de API și acordurile de parteneriat ale API includ clauze care interzic EAS și impun partenerii sau contractanții să ia măsuri pentru a preveni și a răspunde la acuzațiile de EAS.

Personalul API este obligat să respecte politicile în domeniul PEAS, în particular:

- Să participe activ la instruirile și eforturile de sensibilizare în domeniul PEAS, inclusiv la diseminarea materialelor privind PEAS;
- Să raporteze acuzațiile de EAS prin canalele de raportare stabilite în acest sens;
- Să ia parte la investigațiile acuzațiilor de EAS, după caz.

Procedura de verificare a referințelor la angajare include solicitarea confirmării faptului că în trecut nu au existat acuzații de EAS.

La baza elaborării anunțului și criteriilor de selectare a candidaților rezidă prezenta politică de protecție împotriva exploatării și abuzului sexual. Anunțul de angajare conține reconfirmarea angajamentului organizației, evidențiind cerința de neimplicare în cazuri de exploatare sexuală și abuzuri sexuale, iar interviurile de angajare cu candidații sunt corelate cu subiectul protecției împotriva exploatării și abuzului sexual și conțin un set de întrebări care fac referire la subiectul menționat. Candidații, inclusiv voluntarii, trebuie să dea dovadă de un comportament și moralitate, care demonstrează respect necondiționat pentru demnitatea umană. Aceleași aspecte sunt incluse și în termenii de referință ai angajaților/consultanților API, anexă la contractele de angajare și/sau de prestări servicii.

Astfel, se recurge la procedura de verificare pentru candidații la angajare (de ex. verificarea referințelor, căutări Google) în conformitate cu legislația națională privind angajarea în câmpul muncii, confidențialitatea și protecția datelor, inclusiv verificarea implicării prealabile în EAS sau alte încălcări ale legii.

Responsabilități:

Prezenta Politică de protecție împotriva exploatării și abuzului sexual este aprobată de către organele de conducere ale API. În cadrul organizației este desemnat un coordonator al prezentei politici.

Directorul executiv API este responsabil de:

- numirea, prin ordin, a coordonatorului politicii de protecție împotriva exploatării și abuzului sexual, la momentul aprobării acesteia, până la următoarea dată a revizuirii obligatorii;
- stipularea în regulamentele de activitate, contractele de muncă și în fișele de post, după caz, obligativitatea sesizării cazurilor de violență, neglijare, exploatare și abuz sexual;
- monitorizarea implementării în cadrul organizației a prezentei politici;
- acordarea suportului în organizarea activităților de informare, sesizare și referire a cazurilor suspecte de violență, neglijare, exploatare și abuz sexual.

Coordonatorul/coordonatoarea politicii de protecție este responsabil/ă de:

- monitorizarea implementării în cadrul organizației a prezentei politici;
- informarea noilor angajați și a persoanelor antrenate în activitățile API despre prevederile politicii de protecție împotriva exploatării și abuzului sexual pe care o aplică organizația. În acest sens, coordonatorul/coordonatoarea politicii oferă o copie a acesteia la momentul angajării persoanelor, inclusiv pe parcursul desfășurării activităților în cadrul proiectelor implementate de API, la necesitate;
- informarea angajaților cu privire la modificările operate în respectivul document;
- informarea președintelui și a directorului executiv al organizației cu privire la cazurile suspecte de încălcare a **Regulilor de conduită** de către angajați;
- evaluarea riscurilor în cadrul proiectelor organizației și examinarea acestora din perspectiva protecției copilului și adultului;
- identificarea structurilor și a serviciilor locale existente și stabilirea relațiilor de cooperare cu autoritățile locale și ONG-urile relevante;
- revizuirea prezentei politici, o dată la 3 ani, și a procedurilor API privind protecția copilului, adultului.

Standardul 3. Instruirea obligatorie

API solicită angajaților și personalului asociat să parcurgă instruirile în domeniul PEAS, fiind utilizate platforme oficiale în acest sens, de exemplu:

<https://www.un.org/preventing-sexual-exploitation-and-abuse/content/training>

<https://agora.unicef.org/course/info.php?id=7380>

Instruirile obligatorii au scopul de a responsabiliza personalul API în domeniul PEAS și de a promova toleranța zero față de asemenea practici atât în cadrul organizației, cât și în relațiile cu partenerii și beneficiarii. Instruirile se organizează o dată la 3 ani. Condițiile și cursurile de instruire sunt furnizate de către coordonatorul politicii de protecție.

API ține evidența personalului care participă la instruirile pe segmentul PEAS (evidența vizează numele participanților, data și tipul instruirii, prestatorul instruirii).

Standard 4. Raportarea

În procesul proiectării și utilizării mecanismelor de raportare, API ia în considerare următoarele elemente:

- **Asigurarea respectării de către mecanismele de raportare a principiilor fundamentale ale raportării eficiente:**
 - **Siguranță:** evitarea creării sau exacerării riscurilor pentru cei care raportează acuzații sau preocupări, precum și pentru alte părți implicate (de ex. supraviețuitor, agresorul presupus).
 - **Confidențialitate:** aplicarea unor practici stricte de schimb de informații, adică limitarea numărului de persoane care au acces la informațiile raportate, folosirea numelor de cod atunci când se face referire la persoanele implicate și omiterea informațiilor care le-ar putea dezvălui identitatea (de ex. data nașterii, adresa, numărul de telefon, descrierea trăsăturilor fizice unice) și păstrarea informațiilor despre identitate și a informațiilor personale aparte de rapoartele despre incidente și rapoartele conexe. Persoanele trebuie, de asemenea, să aibă posibilitatea de a raporta incidentele în mod anonim.
 - **Transparență:** obținerea în prealabil a consimțământului informat al reclamantului și partajarea procedurilor de confidențialitate cu toți reclamantii, explicând clar modul în care informațiile vor fi partajate, cu cine și cu ce scop, inclusiv pentru investigații și asistență pentru supraviețuitori.
 - **Accesibilitate:** asigurarea faptului că mecanismele de raportare sunt ușor de utilizat și eliminarea potențialelor bariere din calea utilizării (de ex. limbaj dificil sau limbă străină, costuri și timp necesar pentru a le utiliza), ținând cont

de publicul lor țintă, inclusiv persoanele de diferite vârste, genuri și studii, abilități etc.

- **Posibilele mecanisme de raportare** (interne/externe) pot fi diverse și pot include raportarea personală la personalul desemnat (de ex. către supervizorii direcți); raportarea prin intermediul SMS-urilor, sau e-mailurilor.

În cadrul API, raportarea din partea angajaților, consultanților, voluntarilor, beneficiarilor se va face direct coordonatorului/coordonatoarei politicii de protecție împotriva exploatării și abuzului sexual și directorului executiv al organizației. Persoanele de contact la nivelul instituției vor întreprinde acțiuni concrete de asistență, referire și sesizare a autorităților competente.

Raportarea se va face cu respectarea principiilor descrise mai sus, în scris, sau prin intermediul tehnologiilor informaționale.

!!! API limitează numărul persoanelor cu acces la informațiile raportate și șterge toate datele de identificare atunci când împărtășește informațiile, în scopul asigurării confidențialității și siguranței.

Standardul 5. Asistență și referiri

În vederea facilitării oferirii de asistență supraviețuitorilor, API a elaborat o listă cu prestatorii de servicii locali și/sau contacte cu mecanismele de coordonare locale în domeniul VBG (subgrup VBG) pentru toate locurile/zonile de program (Anexa 1). Lista va fi actualizată împreună cu revizuirea politicii, o dată la 3 ani, pentru a ține evidența instituțiilor specializate în domeniu.

Procesul de referire

Orice angajat, membru al Consiliului de Administrare al API, voluntar sau beneficiar al API care deține informație despre un act de abuz, neglijare, exploatare este obligat să intervină pentru a-l stopa sau să solicite ajutor în cazul în care nu poate interveni de sine stătător.

Angajații, voluntarii sau beneficiarii API sunt obligați să raporteze imediat coordonatorului/coordonatoarei politicii de protecție împotriva exploatării și abuzului sexual orice caz de abuz sau suspiciune de abuz asupra copilului sau adultului. Dacă coordonatorul nu este disponibil, cazul urmează a fi raportat directorului executiv sau președintelui API.

În cazurile grave, suspecte de abuz, directorul executiv sau coordonatorul/coordonatoarea urmează să refere autorităților, în regim de urgență, prin telefon, iar în decurs de 24 ore să expedieze fișa de sesizare a cazului suspect de violență, neglijare, exploatare, trafic al copilului (Anexa 2).

În situația când suspiciunile de abuz și exploatare sexuală vizează membrii organelor de conducere, sesizarea se realizează de orice angajat al organizației către organele naționale de resort.

Toate cazurile suspecte de abuz, neglijare și exploatare sunt înregistrate în Registrul de evidență a sesizărilor. API ține evidența Fișelor de sesizare expediate cu indicarea destinatarului, datei și orei înregistrării, datei și orei expedierii, specialistului care a primit sesizarea și a celui care a expedit-o.

Procedurile de asistență și referire sunt realizate, ținându-se cont de prevederile legale naționale care reglementează mecanisme interinstituționale de monitorizare, asistență, referire (*Hotărârea Guvernului nr. 270 din 08.04.2014*) (Anexa 2).

De asemenea, API ia în considerare prevederile *Legii nr. 45-XVI din 01.03.2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie*, care reglementează atribuțiile autorităților ce pot interveni pentru a proteja victimele adulte și minore ale violenței în familie împotriva oricărui tip de violență prevăzut de lege (sexuală, fizică, psihologică).

Standardul 6. Investigații

În cazul sesizărilor, denunțurilor privind acuzațiile de EAS împotriva angajaților sau personalului asociat, API va înregistra toate acuzațiile de EAS cu implicarea personalului, inclusiv răspunsurile/reacțiile. Ca urmare a analizei de ansamblu și dacă există dovezi care ar susține acuzațiile de EAS, API se va adresa organului de investigații în funcție de natura alegațiilor/acuzațiilor, în concordanță cu prevederile legislației în vigoare:

Codul muncii al RM, în vigoare din 01.10.2003

Codul contravențional, în vigoare din 31.05.2009

Codul penal al RM, în vigoare din 12.06.2003

Codul de procedură penală al RM, în vigoare din 12.03.2003.

Termenele de investigație vor fi cele prevăzute de legislația în vigoare.

API va înregistra acuzațiile și va analiza situația cu promptitudine pentru a conserva orice probă pertinentă.

ANEXA 1

Lista instituțiilor abilitate cu protecția copilului. Persoane de contact la nivel de organizație.

Persoane de contact la nivel de organizație:

1.	Petru Macovei, director executiv	(+373) 022 220 996
2.	Cristina Bobîrcă, șefa Departamentului Instruiri și Dezvoltare organizațională	(+373) 022 210 602

Lista instituțiilor la nivel național:

1.	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	(+373) 022 234 503
2.	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a RM	(+373) 022 268-885
3.	Ministerul Afacerilor Interne	(+373) 022 255 277
4.	Secția minori și protecția drepturilor omului, Procuratura Generală	(+373) 022 227 455
5.	Serviciul Național Unic pentru Apeluri de Urgență	112
6.	Telefonul copilului	116 111
7.	Telefonul de încredere pentru femei și fete	0 8008 8008

Lista instituțiilor la nivel raional:

- Direcțiile de educație, tineret și sport din cadrul Consiliului raional;
- Direcțiile de asistență socială din cadrul Consiliului raional
- Secțiile pentru minori și moravuri din cadrul comisariatelor de poliție
- Spitalele raionale
- Procuraturile raionale (procurorii specializați în protecția drepturilor copilului)

Lista instituțiilor la nivel local:

- Primăria (secretarul primăriei, asistentul social)
- Școala
- Centrul medicilor de familie/ punctul medical

Municipiul Chișinău:

Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului (DPDC) din cadrul Primăriei mun. Chișinău	(+373) 022 242 702
Comisariatul General de Poliție	(+373) 022 542 061
Direcția Generală, Educație , Știință, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău	(+373) 022 201 604
Direcția Generală Asistență Socială a Consiliului mun. Chișinău	(+373) 022 223 459
Direcția Sănătății a Consiliului Municipal	(+373) 022 273 454

ANEXA 2. Fișa de sesizare

Anexă la Ordinul cu privire
la aprobarea Fișei de sesizare a cazului suspect
de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului
nr. 153/1043/1042/293 din 8 octombrie 2014

FIȘA DE SESIZARE

A CAZULUI SUSPECT DE VIOLENȚĂ, NEGLIJARE, EXPLOATARE ȘI TRAFIC AL COPILULUI NR.

NOTĂ! Rubricile din fișa de sesizare se completează în funcție de informația primară deținută de către expeditor. În cazul în care expeditorul nu deține date pentru completarea tuturor rubricilor din fișa de sesizare, acestea nu se completează.

1. EXPEDITOR	2. DATA ȘI ORA RECEPȚIONĂRII INFORMAȚIEI PRIVIND CAZUL SUSPECT
Nume, Prenume	Ziua ____ / luna ____ / anul ____ Ora ____
Instituția/autoritatea:	3. DATA ȘI ORA EXPEDIERII FIȘEI DE SESIZARE
Funcția expeditorului:	Ziua ____ / luna ____ / anul ____ Ora ____
Date de contact:	4. DESTINATAR
	Autoritatea tutelară locală _____
	(Adresa, datele de contact)

5. INSTITUȚIILE/AUTORITĂȚILE CARE AU FOST INFORMATE SUPLIMENTAR	
☐ Inspectoratul de poliție	ADRESA, DATELE DE CONTACT
☐ Procuratura raionului	
☐ Direcția asistență socială și protecție a familiei	
☐ Serviciul de asistență medicală de urgență	
☐ Inspectoratul de stat al muncii	

6. DATE DESPRE PERSOANA CARE A SESIZAT CAZUL	
Persoana a dorit să-și păstreze anonimatul:	☐ Da (trece la p.6.2) ☐ Nu (trece la p.6.1)
6.1 Nume, Prenume	6.2 Tipul relației cu copilul:
Adresa, telefon de contact:	☐ Rudă;
	☐ Persoană terță (adult);
	☐ Persoană terță (copil);

7. DATE DESPRE SUSPECTA VICTIMĂ (se completează pentru un singur copil)		
Nume, Prenume	Sexul F ☐ M ☐	Vârsta ____ luni, ani
Adresa, telefon de contact:		
Locul aflării copilului la momentul expedierii sesizării:		

8. DATE DESPRE PĂRINȚI/ALTE PERSOANE ÎN GRIJA CĂRORA SE AFLĂ COPILUL		
☐ Mama	☐ Tata	☐ Tutore/curator
☐ Rudă (care nu este tutore/curator)	☐ Persoană terță	☐ Personalul serviciului social de plasament temporar
Nume, Prenume	Adresa, telefon de contact:	
Nume, Prenume	Adresa, telefon de contact:	

9. DATE DESPRE CAZUL SUSPECT			
Data, timpul producerii cazului: Ziua ____ / luna ____ / anul ____ Ora ____		Locul producerii cazului: _____	
9.1 SCURTĂ DESCRIERE A CAZULUI:			

9.2 INDICATORII FIZICI ȘI PSIHO-COMPORTAMENTALI CONSTATAȚI VIZUAL/SAU DECLARAȚI REFERITOR LA COPIL			
☐ Fracturi ☐ Arsuri ☐ Tăieturi ☐ Hematoame ☐ Vinătăi ☐ Mușcături ☐ Zgîrieturi ☐ Dureri de cap	☐ Leziuni ale organelor genitale/anusului ☐ Sarcină ☐ Boli sexual transmisibile ☐ Comportament sexualizat	☐ Consum de alcool/droguri ☐ TBC ☐ Expunerea premiediată la infectarea cu TBC ☐ Abandon școlar ☐ Lipsa/insuficiența alimentației ☐ Copii lăsați fără supraveghere ☐ Vagabondaj ☐ Cerșit ☐ Exploatare prin muncă ☐ Subdezvoltare fizică ☐ Scabie ☐ Pediculoza ☐ Vestimentație necorespunzătoare anotimpului ☐ Vestimentație murdară ☐ Lipsa igienei corporale ☐ Condiții de locuit insalubre	☐ Tendințe suicidale ☐ Depresie ☐ Fuga de acasă ☐ Scăderea reușitei școlare ☐ Frica de adulți ☐ Agresivitate ☐ Nervozitate ☐ Alți indicatori
9.3 TIPUL CAZULUI SUSPECT			
Violență	Neglijare	Exploatare	Trafic
☐ Fizică ☐ Economică ☐ Sexuală ☐ Psihologică ☐ Spirituală	☐ Alimentară ☐ Educațională ☐ Vestimentară ☐ Emoțională ☐ A igienei ☐ În supraveghere ☐ Medicală	☐ Exploatare prin muncă ☐ Practicarea cerșitului ☐ Practicarea prostituției	☐ Exploatare prin muncă ☐ Exploatarea sexuală ☐ Trafic de organe
10. DATE DESPRE SUSPECTUL ABUZATOR/ABUZATORI			
Nume, Prenume	_____	Relația cu suspecta victimă: ☐ Părinte ☐ Rudă ☐ Persoană terță adultă din comunitate Personal al: ☐ Instituției de învățământ ☐ Serviciului social ☐ Instituției medicale Copil din: ☐ Comunitate ☐ Serviciu social ☐ Instituției de învățământ ☐ Instituției medicală	
Adresa, telefon de contact:		Relația cu suspecta victimă: ☐ Părinte ☐ Rudă ☐ Persoană terță adultă din comunitate Personal al: ☐ Instituției de învățământ ☐ Serviciului social ☐ Instituției medicale Copil din: ☐ Comunitate ☐ Serviciu social ☐ Instituției de învățământ ☐ Instituției medicală	
Nume, Prenume	_____	Relația cu suspecta victimă: ☐ Părinte ☐ Rudă ☐ Persoană terță adultă din comunitate Personal al: ☐ Instituției de învățământ ☐ Serviciului social ☐ Instituției medicale Copil din: ☐ Comunitate ☐ Serviciu social ☐ Instituției de învățământ ☐ Instituției medicală	
Adresa, telefon de contact:		Relația cu suspecta victimă: ☐ Părinte ☐ Rudă ☐ Persoană terță adultă din comunitate Personal al: ☐ Instituției de învățământ ☐ Serviciului social ☐ Instituției medicale Copil din: ☐ Comunitate ☐ Serviciu social ☐ Instituției de învățământ ☐ Instituției medicală	
10.1 ACCES LA COPIL ȘI NIVELUL DE RISC PENTRU VIAȚA ȘI SĂNĂTATEA COPILULUI			
☐ Are acces și există risc ☐ Nu are acces		☐ Are acces și există risc ☐ Nu are acces	
Semnătura expeditorului	Numele specialistului care a recepționat fișa de sesizare _____ Nr. și data înregistrării în registrul de evidență a copiilor în situație de risc Ziua ____ / luna ____ / anul ____ Numărul ____ Semnătura _____		

ANEXA 3

Declarație de angajament

Subsemnatul / subsemnata,

Declar că am luat cunoștință de prezenta Politica de Protecție împotriva Exploatării și Abuzului Sexual și mă conformez în totalitate prevederilor acesteia.

Înțeleg că orice nerespectare a **Regulilor de conduită** poate duce la încetarea raporturilor juridice de muncă în cadrul API sau la inițierea sancțiunilor disciplinare/procedurilor legale menționate mai sus.

Data

Semnătura